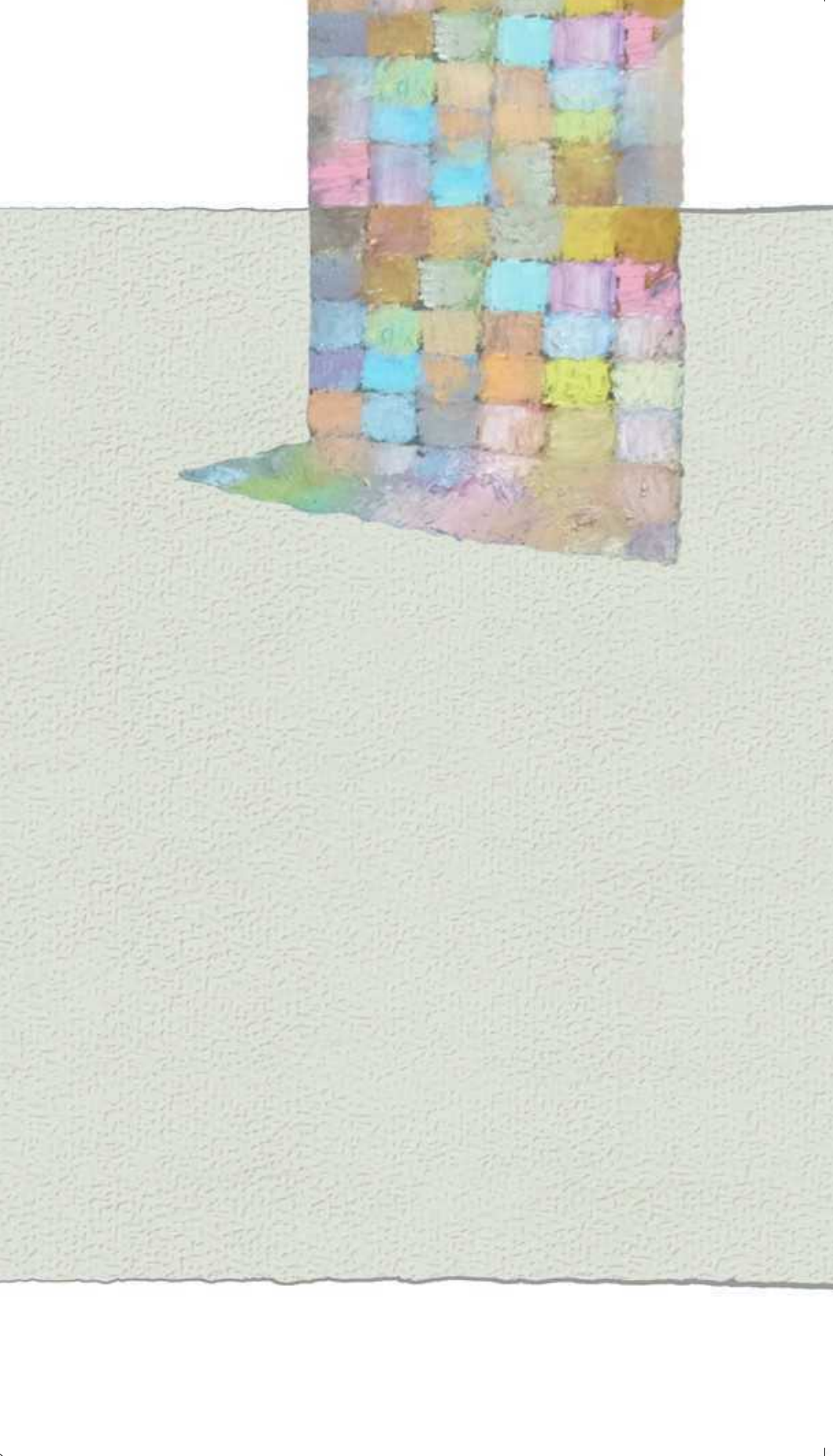

An abstract painting by Jiří Bělohlávek. The composition is dominated by a large, textured area of brown and grey tones. In the upper center, there is a rectangular section composed of a grid of small, multi-colored squares in shades of yellow, green, blue, pink, and purple. Below this grid, there are broad, expressive brushstrokes in shades of red, orange, and blue. The overall style is gestural and expressive, with visible texture and a rich color palette.

**JEDEN DEN
NAVÍC**

**JIŘÍ
BĚLOHLÁVEK**

JEDEN DEN

NAVÍC

JIŘÍ BĚLOHLÁVEK

JEDEN DEN NAVÍC

---

výběr z básní z let 1990 až 2020

© Jiří Bělohlávek 2025
ilustrace © Irena Trefilová 2025
vydal Poweprint s.r.o.
ISBN 978-80-7705-022-7

HORA V HOŘE

PŘIPADÁM SI, ŽE NEJSEM

Když zapaluji svíčku,
jsem vítr, co ji sfoukává.
Když dělám další krok,
jsem propast, do níž padám.

Když pohřbívám staré,
nové se mně nerodí.
Když objevuji velikost,
jsem hloubka, co ji pohlcuje.

Ale doufám,
že všechna vzdalování
mne jednou přiblíží,
že všechny prohry
se stanou vítězstvím.

Připadám si, že nejsem.
To proto,
že tak moc si přeji být.

ZÁMECKOU ZAHRADOU

Po nebi rozdrnčel se Velký vůz.
Zkusme ho, přátelé, pro chvíli zastavit,
k domovu zbývá notný cesty kus.
Jak jen se mohly po vínu nohy tak unavit?

Nad lávkou měsíc schoval se potají,
bělostné květy zčeřily hladiny.
Svítí nám na cestu a oči líbají
s vděčností jemné lístečky leknínů.

ZA NOCI

Na větévkách svídy v drobounkých krůpějích
míhá se obraz měsíce. V divutvorném tanci
lesknou se tisíce hvězd
na nebi z keříků.

Do dlaní světél tanečník nevěstu svírá,
aby ji v kroužení dočista utančil.
A ve hře na lásku pomalu svítá
a opět se probouzí, kdo po dlouhou dobu snil.

Tajemnou silou přitahován,
co miluje člověk nejvíce?

Snad nad hlavou hvězd tisíce
lesknoucí se v krůpějích?
Nebo když na kříž
láskou pomalu je kován a krví taje,
taje jako sníh?

A zatím do dlaní padají hvězdy
uprostřed parku, uprostřed vesmíru.
Bolest i lásku za noci kdosi
kabát karmínový ušil ti na míru.

RŮŽE JMÉNEM MIA

SLUŠÍ TI VŮNĚ MLADÉ JARNÍ TRÁVY

Sluší ti vůně mladé jarní trávy.
Rok šestý společného života,
Šternberský hrad zas nás zdraví
v době, kdy jaterník v trávě rozkvétá.

Sluší ti vůně mladé jarní trávy.
Kapku té závratí v dolíčku pod šíjí
mé ruce popaměti vyhledaly,
pošesté tebou zcela se opily.

Sluší ti vůně mladé jarní trávy.
Kos píseň jara na hrušni přezpívá.
Netečný čas všechny své děti stráví,
i naše zrnka v svých dlaních prosívá.

RŮŽE JMÉNEM MIA

Stál jsem nahý v okně a pozoroval řeku.
Opírala ses mi o rameno a prstem
obtahovala kroužek vydýchaný na skle.
Děšť tloukl do listů a stromy
skláněly své hlavy blíže k hladině, jako by
řeku chtěly chránit.

Voda v korytě se zbarvila hlínou
vyplavenou z polí a veslařům
v kašovitě hmotě
ztěžkla vesla.

Po proudu uháněl strach
a na bílých nitkách pavoučci
hledali v domě azyl.
Jeden přistál na okně.

Vzala jsi ho opatrně do dlaní
a položila k růži
jménem Mia.

JEDEN DEN NAVÍC

Probuzení v ztichlém nemocničním pokoji
rušené kašlem a sípáním blouznících starců.

Dopis od tebe jsem četl
nejméně třikrát.

I z těch pár slov mne pálily oči.
Síla, jež neudělá krok vpřed,
není!

Bylo mi úzko pomyslit,
že zítra bude jako dnes,
že čas našel si jiné sluhy.
Jako pták pijící za letu,
je třeba loučit se?

V dlani jsem svíral rozinky,
oči velikonočního beránka.
Ale co zde chce ještě vidět?
Není snu, do kterého by nenahlédl,
příběhu bez podobného konce.

Zná vše.
Poznal vše.
Jsa obětován...

Má oběť...
Zavřel jsem oči
a šeptal.
Abych vyprosil si
mlhavou vzpomínkou
jeden den
s tebou
navíc.

O KRAJINĚ MLČÍM

PÁLENÍ ČARODĚJNIC

Vzduch křižovaly siluety chroustích těl,
okolo ohňů v trávě hořel drobný hmyz.
Trochu se ochladilo a vzduch zavoněl
deštěm. Plamen rozlétl se na tisíc jisker.

V předvečer měsíce lásky pálily se mosty,
přes něž zpátky člověku se nechce jít.
Jako hmyz hořely v nitru malé bolesti.
Doutnaly velké, jež nemohou se zahojit.

Těžkopádná těla chroustů,
jako by vzduchem letěl kámen.
Zhoustl deštěm vzduch.

Lidé od ohňů ztráceli se v šeru.
Na tisíc střípků rozpadl se plamen
a vítr stočil se do opačného směru.

ČTVERO ROČNÍCH DOB

Ze spár dlažby vytrhávali trávu
a vítr mezi domy
popoháněl chodce k rychlejší chůzi

A také někdo šlápl vedle
a svět se pod ním prolomil
jako křehká skořápka
velikonočního vajíčka

V žilnatině dnů tepala krev a láska
na slunci sušila svá křídla

Bylo čtvero ročních dob
Po poli kráčeli muži
a sázeli tmu

O KRAJINĚ MLČÍM

Když pozoruji, jak se chvěje listí osik,
když mží a člověk připadá si
jako na ostrově samoty obklopeném mořem
A když je už večer,
stébla trav promítnutá na závěsy v pokoji
vypadají jako obrovité stromy,
zaštěká pes

Podvědomě se schoulíš, scvrkneš, přitiskneš sama k sobě
A raději se ani neptáš, co bude dál
Rána jsou vždy lepší,
za zahradou klátí se
topol jasan a olše,
v jejichž přítmi krčí se nedochůdčata borovic,
modřínů a smrčků
novousedlických zahrádek

O krajině (a mně a tobě) mlčím
Vítr skučí,
okna mne oddělují od nečasu venku
I když uvnitř cítím,
jak skrze sklo
proniká imaginace
Jak skrze sklo
omývá mne oceán
deště

Lapám po dechu a toužím plavat Jen to sklo, jen to sklo
Natáhnout paže a dotknout se všeho
– kolikrát už to bylo tak blízko,
měl jsem pocit, že teď musím vše pochopit
Že teď chápu
Slovo

Vždy chybělo
Nebylo, není a nemůže to být dořečeno
Tak jako nemůže být vysloveno
jméno Boží

Jako poslední zvíře,
co leze na palubu
s pocitem, že ostatním je souzeno utonout,
s pocitem, že jsem právě zabral poslední místo k stání,
na jedné noze napodobuji strom,
spíše stéblo trávy,
natahuji své větve

Bičuj mne, větře Smáčeť mne, dešti Usuš mne, slunce
Žijte mne, mnou prodírejte se mými žilami, škrábejte,
rvěte
Ať jen cítím, ať jen cítím

Mlčím o krajině,
jako by byla mnou
Je mi ztělesněním všeho, čemu nerozumím
a co miluji

Hlavlám šilenství

HMOTNOST DUŠE

MARIE

HANA

LADISLAV

VZPOMÍNKA

Prokřehlými prsty hnětu tmou,
drolí se z ní drobná jména.
Nemohu spát, když odbíjí mi
poslední drobečky. Prsty čtu

Marie, Hana, Ladislav.

Jsou dávno pryč, jako by nikdy nebyli.
Už dávno pryč, už včera.
Prokřehlými prsty hnětu tmou
drolí se z ní drobná jména.

Marie, Hana, Ladislav.

ROZEPJATÁ KŘÍDLA

Tou dobou, kdy rozespalým pacientům v postelích
dávaly sestry do podpaží studený sloupec rtuti,
přijížděly zadní branou nemocnice
první pekařské vozy.

Řidiči nechávali naprázdno běžet motory
a jejich tiché předení se mísilo
s šelestným oddechováním zdí.

Reflektory automobilů
ohledávaly nehybné tělo pavilonu
a na stěny pokojů vypalovaly
úzké mříže žaluzií.

Skrz ně doléhalo k uším usilovné skřípání
a hryzání žlutých zoubků,
odbíjení hodin ke konci představení.

A jednou!

Motory aut zmlkly,
zpod postele vykutálela se myší hlava.
Zakrátko pomalým krokem
přešel po oknech pohřební vůz.

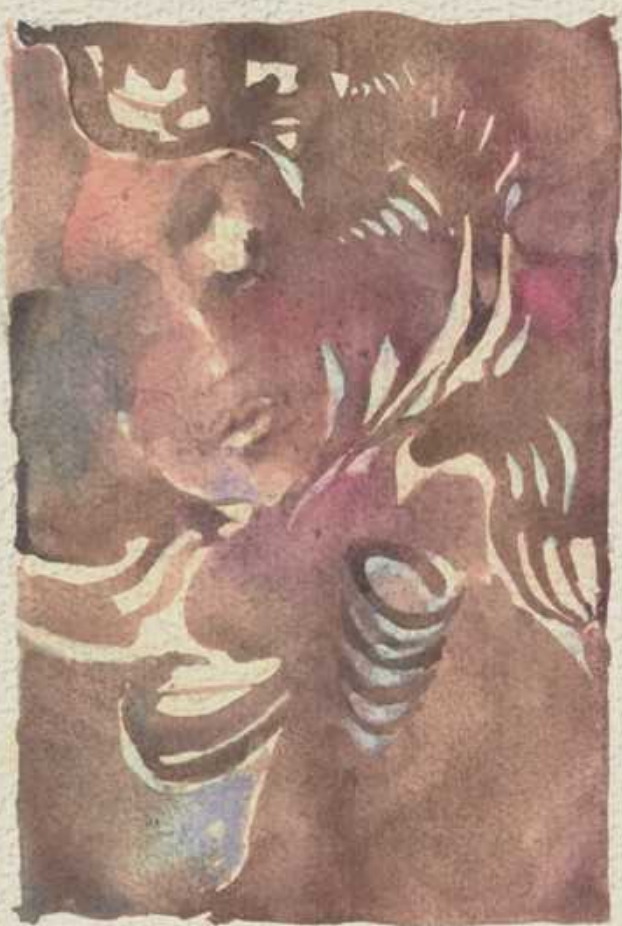
Kdosi vstal, přistoupil k oknu
a byl by přísahal,
že ze vztyčeného prstu krematoria
zahlédl vylétat ptáky.

Dokonce i já jsem měl pocit,
že v mříži se otevřela dvířka
a protáhl šustot per.

Možná to ale byl starý kouzelník,
který tu noc za námi nepřišel.

ODJEZD CIRKUSU

DĚTI KOKAKOLY

Krev bez života má barvu kokakoly
V nápojovém automatu zpívá chladicí kapalina
Zamrzl její úsměv Už na rtech nezabolí
Láska Vypnuli proud a noc chutná jak neslazená vina

Hořké jsou dny,
kdy dnes ještě, a zítra už ne,
kdy včera, a dnes už ne

Udidlo času zadržlo se mezi zuby
Jen mlčet lze o tom, nedýchat
Za patnáct korun Smrti páchne z huby

Za patnáct korun A nezanechá stopu
Jen já vím, kdo měl tu dívku rád
Je prosinec dva tisíce tři Je konec roku

PAN B

POČÍTÁNÍ

Je to, či není klam?
Jedno slovo schází stále.
Pokaždé, když je spočítám,
objeví se nové ale.

Ale pane... kampak jdete?
Ale pane... kam byste chodil?
Ale, ale... to nemůžete.
Ale! Pro to jste se nenarodil.

A proč tedy? zvědavě se ptám.
Odpověď schází mi,
jakkoli počítám.

LASKAVÝ PŘÍBĚH

Pan B.
laskával na rukách hada,
přeléval teplo z těla do těla.
Užovka, co hadovsky ho měla ráda,
vždy kůží o jeho se s láskou otřela.

Když opory si žádal,
únavou k zemi padal,
měnila se v hůl.
A nebezpečí na sto honů vycítila
dvojakým mrštným jazykem.
Na světě nebylo by tolik nul,
aby cena její pravdivě se vyčíslila.

S tímto rodinným podnikem
pak mnozí chtěli skoncovat.
Ne proto, že měl hada,
ale hada na prsou si hřát?

Užovku panu B. nakonec vzali
a do rukou namísto ní mu dali
obyčejnou hůl.

STŘÍPKY

VEČER V DÁLCE

Moře mlčí
Rybáři na udicích
nahazují tmou

HORA V HOŘE

DÍROU V PLOTĚ /6/

JAK SE LÁME CHLÉB /7/

JISTOTY /9/

PŘIPADÁM SI, ŽE NEJSEM /11/

ZAPOMÍNÁM /12/

ZÁMECKOU ZAHRADOU /13/

ZAHLÉDNEŠ SPOUSTY JINÝCH SVĚTŮ /14/

MÁ VÍRA /15/

O ILUZI, NADĚJI a VÍŘE /16/

SNĚŽÍ /17/

ZA NOCI /19/

HORA V HOŘE /20/

BERÁNEK /23/

RŮŽE JMÉNEM MIA

SLUŠÍ TI VŮNĚ MLADÉ JARNÍ TRÁVY /26/

RŮŽE JMÉNEM MIA /27/

PAMĚŤ /29/

SLŮNĚ /30/

SLOVA /31/

JEDEN DEN NAVÍC /33/

O KRAJINĚ MLČÍM

PÁLENÍ ČARODĚJNIC /36/
KVĚTNOVÝ DEN /37/
LETNÍ NOC /38/
V PŘÍRODĚ /39/
V TICHU NALEZL JSI KLEC /41/
LETNÍ BOUŘE /42/
LÉTO /43/
PODZIM /44/
ČTVERO ROČNÍCH DOB /45/
HOŘKÝ BLÍN /46/
VĚC NEVŠEDNÍ /47/
O KRAJINĚ MLČÍM /48/

HMOTNOST DUŠE

VZPOMÍNKA /53/
NENÍ KOMU /54/
ROZEPJATÁ KŘÍDLA /55/
HMOTNOST DUŠE /56/
KŘEHKÉ A ZRANITELNÉ NEŽ /57/
AŽ TI BUDE TŘICET /59/

ODJEZD CIRKUSU

DĚTI KOKAKOLY /63/
ODJEZD CIRKUSU /65/
CIKÁNI /66/
BĚSNĚNÍ /67/
HRDINOVÉ /69/
VŮDCE /70/
KRMENÍ /71/
S NADĚJÍ MNE SMIŘ /73/
KLID UPROSTŘED VÍRU /75/
DOPIS PŘÍTELI /76/

PAN B

CHVILKY /80/

KOUZLO /81/

VYKŘIČNÍK /82/

POČÍTÁNÍ /83/

NEVĚRA /85/

LASKAVÝ PŘÍBĚH /86/

ÚSILÍ /87/

NOČNÍ RITUÁL /88/

SPLNĚNÁ PŘÁNÍ /89/

PARADOX /90/

PAN B A PRŮTOKOVÝ OHŘÍVAČ /91/

STŘÍPKY

VEČER V DÁLCE /95/

VÍTR /96/

CHRONOGRAM /97/

JEDNA TVÁŘ POEZIE /98/

JEN O NADĚJI /99/

HÁDANKA /100/

KAMARÁDI /101/

TESKNĚNÍ /103/

STRHL JSEM MASKU /104/

CESTOU DOLŮ /105/

JIŘÍ BĚLOHLÁVEK

JEDEN DEN

NAVÍC

k vydání připravila
Simona Martínková-Racková
ilustrace Irena Trefilová
(na přebalu použit její obraz
Nemocnice Kutná Hora)
grafická úprava Jan Fiala
LATERNA GRAPHICA
vydal Poweprint s.r.o.
v Praze v roce 2025, vydání první
Publikace neprošla redakční, grafickou
ani jazykovou úpravou ze strany vydavatelství.
tisk Poweprint s.r.o.,
Brandejsovo náměstí 1219/1,
165 00 Praha 6 - Suchbátka
ISBN 978-80-7705-022-7

ISBN 978-80-7705-022-7

9 788077 050227